Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
C-sarja

C/2024/4226

24.7.2024

P9_TA(2023)0440

PEGA-tutkintavaliokunnan päätöslauselmaan liittyvien komission lainsäädännöllisten jatkotoimien puuttuminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 23. marraskuuta 2023 PEGA-tutkintavaliokunnan päätöslauselmaan liittyvien komission lainsäädännöllisten jatkotoimien puuttumisesta (2023/2988(RSP))

(C/2024/4226)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 2 kohdan ja vilpittömän yhteistyön periaatteen,

— ottaa huomioon 20. marraskuuta 2010 tehdyn puitesopimuksen Euroopan parlamentin ja Euroopan komission välisistä suhteista ([1]),

— ottaa huomioon 13. huhtikuuta 2016 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen paremmasta lainsäädännöstä ([2]),

— ottaa huomioon 22. toukokuuta 2023 annetun Pegasus-ohjelman ja vastaavien vakoiluohjelmien käyttöä selvittävän tutkintavaliokuntansa mietinnön (A9-0189/2023),

— ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2023 antamansa suosituksen neuvostolle ja komissiolle epäilyjä unionin oikeuden rikkomisesta ja unionin oikeutta sovellettaessa tapahtuneesta hallinnollisesta epäkohdasta Pegasus-ohjelman ja vastaavien vakoiluohjelmien käytön yhteydessä koskevan tutkinnan johdosta ([3]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 208 artiklan 13 kohdan,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,

A. ottaa huomioon, että parlamentti hyväksyi 15. kesäkuuta 2023 suosituksen neuvostolle ja komissiolle epäilyjä unionin oikeuden rikkomisesta ja unionin oikeutta sovellettaessa tapahtuneesta hallinnollisesta epäkohdasta Pegasus-ohjelman ja vastaavien vakoiluohjelmien käytön yhteydessä koskevan tutkinnan johdosta, joka sisälsi ehdotuksia vakoiluohjelmien käytön sääntelyä koskeviksi EU:n tason lainsäädäntötoimiksi ja muiksi toimiksi, joilla pyritään suojelemaan unionin oikeutta ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia;

B. ottaa huomioon, että puitesopimuksessa ja toimielinten sopimuksessa paremmasta lainsäädännöstä määrätään, että komission on vastattava kolmen kuukauden kuluessa parlamentin esittämiin pyyntöihin, jotka koskevat ehdotuksia unionin toimiksi, ja ilmoitettava jatkotoimista, joita se aikoo toteuttaa niiden johdosta;

C. ottaa huomioon, että suosituksen antamisesta on kulunut yli viisi kuukautta mutta komissio ole vieläkään antanut parlamentille virallista vastausta eikä esittänyt toteutettuja toimia eikä suunnitelmia tulevaisuuden varalle;

D. ottaa huomioon, että parlamentin suosituksen hyväksymisen jälkeen EU:ssa on raportoitu uusista vakoiluohjelmien väärinkäyttötapauksista, joihin kansalliset viranomaiset tai komissio eivät ole reagoineet;

E. ottaa huomioon, että Predator-vakoiluohjelmaa koskevista tiedostoista kävi ilmi, että Euroopan parlamentin jäseniä, myös puhemies Roberta Metsolaa ja Pierre Karleskindiä, sekä komission virkamiehiä ja muita henkilöitä oli tarkkailtu Predator-vakoiluohjelmalla; ottaa huomioon, että tiedotusvälineiden mukaan hyökkäykset ovat peräisin kolmansista maista;

F. ottaa huomioon, että on käynyt ilmi, että maanpaossa elävän venäläisen toimittajan Galina Timtšenkon puhelimeen asennettiin Pegasus-vakoiluohjelma tämän ollessa Saksassa;

G. ottaa huomioon, että tietojen mukaan Egyptin presidenttiehdokkaan Ahmed Tantawyn puhelin oli hakkeroitu toistuvasti Predator-vakoiluohjelman avulla, jota myy eurooppalaisessa omistuksessa oleva Intellexa-yritys;

([1]) EUVL L 304, 20.11.2010, s. 47.
([2]) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.
([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0244.

H. ottaa huomioon, että Kreikassa Kreikan viestintäturvallisuudesta ja yksityisyyden suojasta vastaava viranomainen ja tietosuojaviranomainen ovat yksilöineet 92 kohdetta, asiasta vastaavat syyttäjät ovat pyytäneet vertaamaan näiden henkilöiden luetteloa Kreikan kansallisen tiedustelupalvelun valvonnassa olevien henkilöiden luettelon kanssa, syyttäjät ovat nostaneet rikossyytteitä kahta kansallisen tiedustelupalvelun viranhaltijaa vastaan ja Kreikan viestintäturvallisuudesta ja yksityisyyden suojasta vastaavan viranomaisen johtokunnan täytyi kamppailla äkillisten muutosten kanssa ja asiakirja-aineisto on siirretty toiselle syyttäjälle;

I. ottaa huomioon, että tapauksesta vastaava tuomari Espanjassa hylkäsi väliaikaisesti tutkinnan, joka koski Marokon väitettyjä vakoiluohjelmahyökkäyksiä pääministeriä ja hallituksen ministereitä vastaan, koska Israelin viranomaiset eivät tehneet yhteistyössä;

J. ottaa huomioon, että on käynyt ilmi, että ranskalainen Nexa Technologies -yritys on myynyt Predator-vakoiluohjelmia sortotoimia harjoittaville hallinnoille, mukaan lukien Egypti, Vietnam ja Madagaskar;

K. ottaa huomioon, että kansalliset viranomaisen tai komissio eivät ole toteuttaneet uskottavia jatkotoimia minkään parlamentin suosituksissa osittain esiteltyjen raporttien seurauksena, joiden mukaan Intellexan ja muiden yritysten väitetään mahdollisesti rikkoneen kaksikäyttöasetusta ([4]); katsoo, että valvonnan puute voi jatkaa suotuisan ympäristön luomista pahantahtoisille toimijoille tällä alalla;

L. ottaa huomioon, että Puolan senaatin ylimääräinen tutkintavaliokunta, joka tutki laittoman valvonnan tapauksia ja niiden vaikutusta vaaliprosessiin, antoi 6. syyskuuta 2023 loppuraporttinsa, jossa se totesi, että Puolassa Pegasusta käytettiin sellaisia henkilöitä vastaan, joita vastaan ei ollut vireillä rikosoikeudellisia menettelyjä, ja että valvonnan uhreja vakoiltiin poliittisista syistä;

M. ottaa huomioon, että Irlannin parlamentin oikeusasiain valiokuntaa on pyydetty tutkimaan Intellexa-konsernin roolia vakoiluohjelmien myynnissä;

N. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen kauppaministeriö lisäsi 18. heinäkuuta 2023 Intellexa S.A:n Kreikassa, Intellexa Limitedin Irlannissa, Cytrox Holdings Zrt:n Unkarissa ja Cytrox AD:n Pohjois-Makedoniassa luetteloon toimijoista, jotka käyvät laitonta kauppaa kyberhaavoittuvuuden hyväksikäyttömenetelmillä, joita käytetään tietojärjestelmiin pääsemiseksi ja jotka uhkaavat ihmisten ja organisaatioiden yksityisyyttä ja turvallisuutta maailmanlaajuisesti;

O. ottaa huomioon, että tapausten suuri määrä on osoittanut selkeästi, että nykyinen oikeudellinen kehys – sekä tietyissä jäsenvaltioissa että unionin tasolla – ei ole riittävä vakoiluohjelmien väärinkäytön ehkäisemiseksi ja seuraamusten määräämiseksi niiden väärinkäytöstä;

P. toteaa, että näiden asioiden paljastuminen osoittaa, että unionin on toimittava kiireellisesti;

1. pitää erittäin valitettavana, että komissio ei ole toteuttanut valvontatoimenpiteitä eikä ehdottanut lainsäädäntöä parlamentin 15. kesäkuuta 2023 antaman suosituksen johdosta; kehottaa välttämään niiden uhkien huomiotta jättämistä, joita vakoiluohjelmien väärinkäyttö aiheuttaa ihmisille ja demokratialle EU:ssa;

2. kehottaa komissiota kunnioittamaan unionin toimielinten välisen vilpittömän yhteistyön periaatetta ja noudattamaan puitesopimuksessa ja toimielinten sopimuksessa paremmasta lainsäädännöstä vahvistettuja velvoitteita; kehottaa kiireellisesti komissiota esittämään viipymättä toimenpidesuunnitelman vakoiluohjelmien väärinkäytön estämiseksi EU:ssa ja hyödyntämään täysimääräisesti kaikkia EU:n perussopimuksissa vahvistettuja lainsäädännöllisiä ja muita keinoja;

3. muistuttaa kehottaneensa komissiota arvioimaan 30. marraskuuta 2023 mennessä, täyttyvätkö suosituksessa esitetyt Kyprosta, Kreikkaa, Unkaria, Puolaa ja Espanjaa koskevat erityisehdot;

4. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, annettu 20. toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1).